

ROKOTUKSET

Suomessa on kansallinen rokotusohjelma. Sen tavoitteena on suojata ihmiset mahdollisimman hyvin rokotuksin estettäviä tauteja vastaan. Rokotusten ansiosta monista taudeista on tullut harvinaisia tai ne ovat hävinneet kokonaan Suomesta.

Neuvolassa rokotetaan mm. seuraavia tauteja vastaan: rotavirusripuli, aivokalvontulehdus, keuhkokuume, verenmyrkytys, kurkkumätä, jäykkäkouristus, hinkuyskä, polio, kurkunkannentulehdus, tuhkarokko, sikotauti ja vihurirokko.

Lapset rokotetaan neuvolassa seuraavina ikäkausina: 2 kk, 3 kk, 5 kk, 12 kk, (14–18 kk), 4 v ja 6 v. Henkilöt, jotka eivät ole aiemmin saaneet rokotuksia tai eivät tiedä rokotuksistaan, saavat rokotteita yksilöllisen ohjelman mukaan. Lisätietoja saa neuvolan terveydenhoitajalta. Rokotukset ovat vapaaehtoisia ja maksuttomia.

Teksti: Tuija Vuolle / MAKO-hanke 2013
Kuvat: Sanni Weckman / TAMK
Käännökset: Pirkanmaan tulkikeskus

Sanni Weckman / TAMK

Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto äitiys- ja lastenneuvolassa

Maahanmuuttajien kotoutumisprosessin tukeminen
lasten ja nuorten terveyspalveluissa -hanke (MAKO)

ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO ÄITIYS- JA LASTENNEUVOLASSA

Ennaltaehkäisevällä terveydenhuollolla tarkoitetaan toimintaa, jolla pyritään mahdollisimman varhain havaitsemaan ja ehkäisemään erilaisia sairauksia ja haitallisia terveystottumuksia. Neuvolassa vanhemmat saavat tietoa erilaisista yhteiskunnan tarjoamista palveluista, joita ovat mm. äitiysavustus ja perhetyö. Käynnit äitiys- ja lastenneuvolassa ovat maksuttomia.

Neuvolassa seurataan raskaana olevan ja lapsen terveyttä, edistetään terveyden elämäntapojen omaksumista sekä vahvistetaan perheen sisäisiä ihmissuhteita. Äiti on neuvolan asiakkaana vielä kolme kuukautta synnytyksen jälkeen ja lapsi syntymästään kouluikänsä asti. Neuvolaan ei pidä mennä sairaana. Sairastuessa on hakeuduttava oman asuinalueen terveysasemalle.

ÄITIYSNEUVOLAN TOIMINTA

Sanni Weckman / TAMK

Raskaana oleva ottaa yhteyttä neuvolaan yleensä silloin, kun raskausviikkoja on 5–7. Ensimmäinen terveydenhoitajan tekemä tarkastus on yleensä 8–10 raskausviikolla. Tämän jälkeen neuvolassa käydään noin kuukauden välein raskausviikolle 30 asti, jonka jälkeen käynnit ovat kahden viikon välein. Viimeisen kuukauden aikana käynnit tapahtuvat viikon välein. Lääkärin tarkastuksia on kaksi tai kolme kertaa raskauden aikana.

Neuvolakäynneillä seurataan raskaana olevan ja sikiön vointia erilaisilla tutkimuksilla. Alkuraskaudessa otetaan raskaana olevalta verinäytteitä, joilla tutkitaan tarttuvia tauteja sekä määritellään veriryhmä. Raskausaikana on mahdollista käydä kaksi kertaa maksuttomassa kohdun ultraäänitutkimuksessa.

Raskausaikana mitataan verenpaine ja paino sekä seurataan virtsan proteiinia ja sokeria. Sikiön sydänääniä voidaan kuunnella yleensä 14 raskausviikon jälkeen. Kohdun kasvamista seurataan vatsan päältä mittaamalla 20 raskausviikolta eteenpäin.

LASTENNEUVOLAN TOIMINTA

Lastenneuvolat palvelevat alle kouluikäisiä lapsia ja heidän perheitään. Lastenneuvolassa pyritään turvaamaan mahdollisimman hyvä terveys jokaiselle lapselle sekä edistämään koko perheen hyvinvointia.

Lastenneuvolassa käydään noin kerran kuukaudessa ensimmäisen puolen vuoden ajan ja tämän jälkeen 2–6 kuukauden välein. Perhe tapaa terveydenhoitajan jokaisella käynnillä ja lääkärin yleensä neljä kertaa lapsen kahden ensimmäisen ikävuoden aikana. Vanhemmat varaavat itse ajan neuvolaan 2–6-vuotiaille vuosittain tehtävään tarkastukseen.

Lastenneuvolan perustehtävä on seurata ja tukea lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä sekä varhain todeta mahdolliset poikkeamat. Neuvolassa tutkitaan mm. paino, pituus, päänympäryys, näkö ja kuulo sekä seurataan puheen kehitystä.